

TLAČOVÁ SPRÁVA

Názov výstavy:	DAROVANÉ výber z diel – darov JUDr. Antona Blahu a jeho manželky
Vystavujúci autori:	A. Barčík, M. Cipár, P. Galváne, K. Hármos, F. Hložník, V. Hložník, J. Kollár, S. Mikyta, P. Muška, M. Mravec, K. Ondreička, H. Pokorný, K. Ondreička, R. Podoba, M. Paštéka, R. Sedlačík, J. Sušienka, Ľ. Zelina, O. Zimka,
Kurátorka:	Zuzana Sýkorová
Organizátor:	Kysucká galéria v Ošadnici v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja
Vernisáž výstavy:	vo štvrtok 24. 4. 2025 o 16.30h
Trvanie výstavy:	24. 4. 2025 – 8. 6. 2025
Miesto konania:	Kaštieľ Ošadnica, Ošadnica 13, 02301 Ošadnica

Výstava „DAROVANÉ“ ponúka výber zo 141 diel, ktoré JUDr. Anton Blaha spoločne s manželkou darovali Kysuckej galérii. Po prvý krát sa tak udialo v roku 2001 pri príležitosti 20. výročia jej založenia, kedy do zbierok pribudlo 74 diel, prevažne kysuckých výtvarníkov, ktorí tvorili podstatnú časť jeho súkromnej zbierky. Predmetom daru boli viaceré maliarske i kresliarske diela od Miroslava Cipára, Vincenta Hložníka, Ferdinanda Hložníka, Milana Mravca, Milana Paštéku, Jozefa Sušienku, Ľuda Zelinu, Ondreja Zimku, ktoré dopĺňajú po jednom diele Peter Galváne, František Hübel, Pavol Muška a Karol Ondreička. V roku 2014 obohatilo zbierkový fond sedem diel mladých súčasných slovenských autorov (medzi nimi Rastislav Podoba, Juraj Kollár, Rastislav Sedlačík...), ktorí sa v priebehu času stali výraznými osobnosťami slovenskej maľby. Pri 35. výročí sa zbierkový fond rozšíril o ďalší konvolut maľby, kresby a grafiky, v celkovom počte 39 diel od rôznych autorov.

Pri príležitosti 40. výročia založenia KG darovali spolu 30 diel umelcov celoslovenského významu, ktorí dovtedy neboli zastúpení v zbierkovom fonde.

Na základe posledného daru vznikla stála expozícia LUMEN NATURE, ktorá v skratke predstavuje impresionistické a luministické tendencie v maliarstve na Slovensku, teda umenie záveru 19. a prvej štvrtiny 20. st. Nevšedný vizuálny zážitok ponúkajú diela Elemíra Halász-Hradila, Ľudovíta Csordáka, Ladislava Medňanského, Želmíry Duchajovej Švehlovej, Maximiliána Schurmanna, Pála Szinay Merseho, či Antonína Jasuscha. Časť diel vďaka svojej výnimočnej kvalite tvorí súčasť stálej expozície venovanej dvanástim zakladateľom - DVANÁSTI.

Podobné osudy s láskou a s patričnými vedomosťami budovaných zbierok, ktoré sa ich zberatelia rozhodli darovať a sprostredkovať tak verejnosti nemalé kultúrne hodnoty, sú na Slovensku stále skôr vzácnou výnimkou. Keď si odmyslíme prípady autorov, ktorí verejnosti venovali vlastné celoživotné dielo (ako napr. Fulla, Benka, Koniarek, Löffler...) je verejnosti prístupná rozsiahla zbierka Ernesta Zmetáka o ktorú sa stará Galéria umenia Ernesta Zmetáka v Nových Zámkoch, pomerne v nedávnej dobe pribudol dar rodiny Vincenta Hložníka, ktorá darovala jeho rozsiahlu pozostalosť Považskej galérii umenia a z novšej histórie je to rozsiahla zbierka Zubaľovcov, ktorú

dnes spravuje Slovenská národná galéria. Treba pripomenúť aj fakt, že súkromných zbierok na Slovensku, ktoré odborné kruhy i verejnosť majú možnosť spoznať, či už formou verejného vystavenia, alebo prostredníctvom vydanej odbornej publikácie, je len niekoľko, okrem vyššie spomenutých sú to: zbierka Bohumila Hanzela, zbierka Schürgerovcov, z časti aj zbierka Jozefa Markuljaka.

Nezvyčajne veľkorysý dar je hmatateľným dôkazom lokálpatriotizmu, lásky k rodnému kraju, ale aj vyjadrením pocitu zodpovednosti a vzácnej veľkodušnosti, ktorý ocenia dnešné i nasledujúce generácie návštevníkov Kysuckej galérie.

Výstava prevažne maľby a kresby predstavuje pozoruhodné diela, ktoré zmysluplne doplnili jednotlivé autorské kolekcie, obohatili zbierkový fond KG o nové mená, či doplnili jedno celé umeleckohistorické obdobie, ktoré nebolo zastúpené.

Mgr. Zuzana Sýkorová

Anton Blaha, JUDr., CSc., právnik, advokát, publicista, spisovateľ, zberateľ a znalec výtvarného umenia, filantrop, sa narodil 22. apríla 1934 v Čadci. Detstvo a mladosť prežil v Čadci. Je ženatý, s manželkou doc. RNDr. Máriou Blahovou, CSc., žijú v Bratislave.

Jeho výnimočná profesionálna dráha sa právom zapísala do dejín slovenskej justície. O to viac prekvapuje, koľko energie, entuziazmu a času venoval svojim záujmom, ktorým sa venoval s plnou vážnosťou a profesionalitou. V roku 1975 sa stal iniciátorom a spolu s dvanástimi oslovenými výtvarníkmi aj spoluzakladateľom Kysuckej galérie, ktorá oficiálne otvorila svoj priestor pre verejnosť v roku 1981. V roku 1993 stál pri zrode Kysuckej kultúrnej nadácie, ktorá sa zameriava najmä na podporu a propagáciu umenia, kultúry a vzdelania Kysuciach. Venuje sa aj literárnej činnosti: popri odborných textoch a skriptách publikoval články, rozhovory a eseje, je autorom šiestich knižných publikácií, zatiaľ posledná je kniha rozhovorov a esejí *Rád sa pýtam aj počúvam*. V roku 2020 získal Cenu Vojtecha Zamarovského za celoživotné dielo.